

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 11Pc/15/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4222201144
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Tvrdíková
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2023:4222201144.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno sudkyňou Mgr. Janou Tvrdíkovou v právnej veci navrhovateľa – muža, ktorého otcovstvo má byť určené: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., D. XXXX/XX, o návrhu na určenie otcovstva k maloletému dieťaťu: E. F., nar. XX.X.XXXX, bytom C., D. XXXX/XX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, dieťa rodičov: otec – neuvedený, matka – neb. G. F., nar. XX.X.XXXX, zomr. XX.X.XXXX, takto

rozhodol:

- I. Súd u r č u j e, že A. B., D. B., nar. XX.XX.XXXX v H. r. č.: XXXXXX/XXXX je prirodzeným otcom maloletého E. F., nar. XX.X.XXXX v Šali, r. č. XXXXXX/XXXX, z matky G. F., D. B., nar. XX.X.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, zomrelej dňa 18.9.2021.
- II. Maloletý E. b u d e mať priezvisko Szócs.
- III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.
- IV. Súd náhradu trov konania štátu nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ, domnelý otec maloletého dieťaťa sa návrhom podaným na Okresný súd Komárno dňa 21.3.2022 domáhal určenia otcovstva k maloletému E.. Uviedol, že matka maloletého zomrela, otec na rodnom liste nie je uvedený. S matkou maloletého žili pred jej smrťou v spoločnej domácnosti a spoločne zabezpečovali starostlivosť o maloletého. Smrťou matky sa maloletý ocitol bez zákonného zástupcu. Vníma ho ako jeho otca a aj v súčasnosti mu zabezpečuje plnohodnotnú starostlivosť. Je si vedomý skutočnosti, že je otcom maloletého. Uviedol, že aj matka maloletého pred smrťou potvrdila, že je jeho biologickým otcom. Je poberateľom opatrovateľského príspevku na dcéru Vivien. Z uvedených dôvodov žiadal súd, aby určil, že je otcom maloletého E.. Na pojednávaní dňa 23.6.2023 ďalej uviedol, že maloletý je v jeho starostlivosti a spolu s nimi žije aj jeho dcéra. S matkou maloletého žili v spoločnej domácnosti od jeho narodenia. On pracoval od 4.00 hod. do 19.30 hod., pričom každý sa čudoval, ako je možné, že syn nie je na jeho mene. Nevedel uviesť, prečo otcovstvo neurčili. S matkou mali vzťah, a to aj intímny od roku 2006. Matka mu oznámila, že s ním čaká dieťa, už počas tehotenstva vedel, že je otcom maloletého. V čase, keď bola tehotná, už žili v spoločnej domácnosti. Vzťah s matkou mali od roku 2000, v spoločnej domácnosti žili od roku 2014. Maloletý od malička vie, že on je jeho otec. Vie aj o konaní a o tom, že bude musieť absolvovať testy. On je nezamestnaný a poberá opatrovateľský príspevok na dcéru 608,- €. Dcéra Vivien je rovnako ich spoločným dieťaťom s matkou maloletého, voči nej je otcovstvo uznané.

2. Kolízná opatrovníčka na pojednávaní dňa 3.11.2023 uviedla, že v mieste bydliska bolo niekoľkokrát vykonané šetrenie. Domnelý otec má vytvorené podmienky na starostlivosť o maloleté dieťa a starostlivosť o maloletého je riadne vykonávaná. S domnelým otcom a maloletým žije ešte jeho dcéra I., ku ktorej otcovstvo bolo určené. Bol vykonaný pohovor s maloletým, ktorý sa vyjadril, že by chcel rovnaké priezvisko ako jeho otec a sestra. Navštevuje ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským v Kolárove,

školská dochádzka je riadne plnená. Domnelý otec poberá opatrovateľský príspevok vo výške 650,- € spolu s kompenzáciami, nakoľko jeho dcéra I. je zdravotne postihnutá.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie a to v súlychom navrhovateľa, oboznámením sa s rodným listom maloletého dieťaťa, úmrtným listom matky, potvrdením osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, znaleckým posudkom vypracovaným znalcom z odboru genetika č. 12/2023, obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Komárno sp.zn. 11P/39/2022, najmä správou zo šetrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, ostatými ku spisu pripojenými dokladmi a na základe takto vykonaného dokazovania ustálil tento skutkový a právny záver:

4. Zo záverov znaleckého posudku č. 12/2023 súd zistil, že pravdepodobnosť rodičovstva pôvodcu porovnávacieho materiálu označeného „A. B., nar. XX.XX.XXXX“ k maloletému dieťaťu: E. F., nar. XX.X.XXXX je $W = 99,99\ 986\ 02\%$, a teda možno konštatovať, že príbuzenský vzťah – otcovstvo pôvodcu porovnávacieho materiálu označeného „A. B., nar. XX.XX.XXXX“ k maloletému dieťaťu: E. F., nar. XX.X.XXXX bolo prakticky dokázané.

5. Podľa § 94 ods. 1 a 2 zákona č. 36/2005 Zb. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), ak nedošlo k určaniu otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov, môže dieťa, matka alebo muž, ktorý tvrdí, že je otcom, navrhnúť, aby otcovstvo určil súd. Za otca sa považuje muž, ktorý s matkou dieťaťa súložil v čase, od ktorého neprešlo do narodenia dieťaťa menej ako 180 a viac ako 300 dní, ak jeho otcovstvo nevyklučujú závažné okolnosti.

6. Zmyslom zákonného ustanovenia § 94 zákona o rodine je poskytnúť komplexný pohľad na zákonnú úpravu určenia otcovstva tak, aby bola objasnená jej systematika. Určenie otcovstva sa opiera o tri domnienky otcovstva, ktoré sú vyvratiteľné: 1. domnienka otcovstva svedčiaca manželovi matky, 2. domnienka otcovstva svedčiaca mužovi, ktorý spolu s matkou súhlasne vyhlásil, že je otcom dieťaťa a 3. domnienka otcovstva svedčiaca mužovi, ktorý s matkou dieťaťa súložil v čase, od ktorého neprešlo do narodenia dieťaťa menej ako stoosemdesiat a viac ako tristo dní, ak jeho otcovstvo nevyklučujú závažné okolnosti. Poradie uplatnenia týchto domnienok je fixné. Pokiaľ sa uplatní prvá, je vylúčená aplikácia druhej, až do doby, kým prvá nebude právoplatne zapretá. Ak uznajú rodičia otcovstvo podľa druhej domnienky, potom nie je možné žiadať, aby otcovstvo určil súd na základe tretej atď.. Zmyslom týchto domnienok je stanoviť, kto bude podľa práva považovaný za otca dieťaťa, nie kto je otcom dieťaťa.

7. V danom prípade nedošlo k uznaniu otcovstva a ani k súhlasnému vyhláseniu, a toho času už ani nie je možné otcovstvo k maloletému týmto spôsobom určiť, nakoľko matka maloletého zomrela. Z uvedeného dôvodu otcovstvo určoval súd na základe domnienky otcovstva svedčiacej mužovi, ktorý s matkou dieťaťa súložil v dobe rozhodnej pre počatie dieťaťa. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že v čase rozhodnom pre počatie dieťaťa bola preukázaná súlož medzi matkou maloletého a navrhovateľom, a to na základe jeho výpovede v konaní. Znalecký posudok z odboru genetiky potvrdil otcovstvo navrhovateľa k maloletému, a preto súd otcovstvo určil tak ako je to uvedené v prvej a druhej výrokovej vete tohto rozsudku. Nakoľko maloletý sa pred kolíznym opatrovníkom jednoznačne vyjadril, že chce mať priezvisko ako jeho otec a sestra, súd s poukazom na toto jeho vyjadrenie rozhodol tak, že jeho priezvisko bude Szőcs.

8. S konaním o určenie otcovstva je spojené konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Nakoľko však matka maloletého zomrela, a navrhovateľ po určenie jeho otcovstva je jediným žijúcim rodičom maloletého, nebolo možné rodičovské práva a povinnosti v konaní upravovať.

9. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 53 CMP, v konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov môže súd priznať náhradu trov konania účastníkovi, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkovi, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať.

Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

Podľa § 58 ods. 1 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 58 ods. 2 CMP, o nároku štátu na náhradu trov konania a o výške náhrady trov konania štátu môže súd rozhodnúť samostatným uznesením aj po vydaní rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

10. Súd o náhrade trov konania účastníkov rozhodol v zmysle § 52 CMP a žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal. Súd zároveň poznamenáva, že účastníci konania si náhradu trov konania ani neuplatnili. S poukazom na oslobodenie navrhovateľa od súdnych poplatkov, a to pre jeho nepriaznivú finančnú situáciu, súd štátu náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku/uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.